

SCHOON WATER VOOR MOZAMBIQUE

Xai Xai - Chókwè - Inhambane - Maxixe - Chimoio - Manica - Gondola - Beira

FACTSHEET 5 PRIVATE SECTOR ONTWIKKELING EN MICRO FINANCIERING

CONTEXT

Na de start van het Friese project in 2010 bleek al snel dat de huishoudens nergens terecht konden om goede en betaalbare sanitatie producten te kopen. In de projectsteden waren maar weinig ondernemers te vinden die actief waren in sanitatie. Het gaat daarbij om bedrijfjes die latrines en toiletten bouwen, materialen verkopen, openbare toiletten exploiteren, aannemers, putjesscheppers en bedrijven die machinaal beerputten legen, composteerbedrijfjes en andere afvalverwerkers.

De ondernemers die actief waren, leverden producten van onvoldoende kwaliteit of werkten onder **slechte, veelal onhygiënische, werkomstandigheden**. Daarnaast bestaat er weinig samenwerking in de sanitatie keten. Zo weten installateurs van toiletten veelal niet genoeg over de noodzaak om toiletten gemakkelijk te kunnen legen, of storten de putjesscheppers verzamelde poep en plas in de dichtstbijzijnde goot.

Het Mozambikaanse midden en klein bedrijf kampt over het algemeen met een gebrekkig management capaciteit. Weinig ondernemers weten hoe ze een bedrijfsplan moeten maken waarmee ze toegang kunnen krijgen tot financiering om hun activiteiten op te schalen.

De activiteiten van project op het gebied van bewustwording waardoor er een vraag wordt gecreëerd bij huishoudens speelt bij deze laatste een belangrijke rol. Lees daarover meer in de **FACTSHEET 'Huishoud Sanitatie'**. Hoe groter de vraag, hoe interessanter het wordt voor ondernemers.

Huishoudens geven vaak een prioriteit aan uitgaven zoals een tv of telefoon.

Twee voorbeelden van resultaten van samenwerking met de lokale private sector. 'Lavar As Maos' toilet papier en latrine deksels in de kleur van de Mozambikaanse vlag.

Om de vraag naar sanitaire producten op gang te brengen, is het onder andere noodzakelijk om mensen toegang te bieden tot financiële producten of diensten waarmee het gemakkelijker wordt om deze aan te schaffen.

DE AANPAK VAN HET THEMA 'PRIVATE SECTOR ONTWIKKELING EN MICRO FINANCIERING'

De private sector is volgens het Friese project van groot belang in de duurzame ontwikkeling van verbeterde sanitatie. De belangen van ondernemers bij het in stand houden en ontwikkelen van hun eigen bedrijf veroorzaakt continuïteit en ontwikkeling. Het project probeert daarom ondernemers te interesseren voor de sanitatie-markt. Het project richt zich daarbij op het vergroten van de kwaliteit van geleverde producten en diensten, het vergroten van de kwaliteit van ondernemerschap en het verschaffen van toegang tot financiering voor zowel huishoudens als sanitatie-bedrijven.

MICRO FINANCIERING IN SANITATIE: HET TOEGANKELIJK MAKEN VAN FINANCIËLE PRODUCTEN VOOR HUISHOUDENS EN KLEINE BEDRIJVEN, DIE WILLEN INVESTEREN IN SANITATIE

Het Xipoti systeem kan ook de goedkeuring wegdragen van deze ambtenaar.

Ten eerste wordt door het project geïnvesteerd in een zogeheten 'lokale business support structuur': ondernemers met belangstelling voor de sanitatie sector krijgen intensieve training en begeleiding op het gebied van ondernemerschap. Ook nemen de betrokken ondernemers deel aan verschillende

technische sanitatie trainingen. Hierdoor ontstaat een sterker lokaal bedrijfsleven, dat beter in staat is om financiering aan te trekken voor investeringen. De ondernemers worden gestimuleerd om onderling meer samen te werken in de gehele keten, daarmee kunnen schaalvoordelen worden bereikt op het gebied van bijvoorbeeld inkoop en marketing. Ten tweede investeert het Friese project in het betrekken van lokale financiers. Hiervoor is een partnerschap met lokale ontwikkelingsbank **Banco Oportunidade de Moçambique (BOM)** opgezet. Niet alleen om de bedrijven in staat te stellen om verder te groeien, maar ook om huishoudens in staat te stellen toiletten te kopen. Het doel is de introductie van sanitatie leningen, zowel voor afzonderlijke huishoudens als voor groepen. De betrokkenheid van **BOM** heeft ook als doel op termijn sanitatie op grotere schaal te verwezenlijken. **BOM** heeft het voornemen om de leningen niet alleen in de projectsteden, maar ook op andere plekken in Mozambique te introduceren.

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

- Technische training in het maken en installeren kwalitatief goede en veilige sanitatie producten.
- Selectie, training en begeleiding van ondernemers op het gebied van opzetten en uitbreiding van hun onderneming;
- Ondersteunende initiatieven gericht op strategische samenwerking tussen ondernemers.
- Het toegankelijk maken van een micro-financieringsinstituut; met de lancering van BOM microkredieten voor sanitatie in Chimoio als resultaat
- Een pilotproject met spaar- en leengroepen
- Informele en kleine ondernemers hebben deelgenomen aan business trainingen.
- Kleine- tot middel grote bedrijven hebben samen een vereniging van sanitatie ondernemers opgericht om de markt beter en efficiënter te kunnen bedienen.
- Experimenten met aantrekkelijke sanitatie producten: Xipoti en Xibagi. Deze hebben geleid tot een positieve verandering in denken ten aanzien van sanitatie.

PARTNERS

WASTE
BOM
ADEM

CONTACT

info@schoonwatervoormozambique.nl
www.schoonwatervoormozambique.nl

